

1991, så særlig vederstyggeligt burde det altså ikke være.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg skal blot takke statsministeren for, at det nu nærmest er blevet til et blålys, fordi man sådan set mener, at det er noget, man kun tror vil eksistere.

Jeg har været åben over for en diskussion om obligatorisk medlemskab, netop bl.a. på baggrund af tidligere udtalelser fra beskæftigelsesministeren, og jeg troede faktisk, at beskæftigelsesministeren handlede ud fra regeringens opfattelse af, at selvfølgelig kan vi ikke have den situation, at vi ikke kan kigge på disse problemer.

Kl. 17.20

Så rejste statsministeren det spørgsmål, om vi ikke alle sammen kunne være enige om den vedtagelse, der ligger fra regeringen. Jamen der er jo ikke noget nyt i den vedtagelse, der er jo ikke noget nyt i, at vi skal være på vagt og bekæmpe misbrug. Det har vi jo vedtaget indtil flere gange herinde. Det, vi savner, er sådan set, at der er blevet afsat midler. Der er faktisk blevet skåret ned på Told og Skat, og under politiforligsforhandlingerne har der heller ikke været lagt op til, at der skulle gøre en ekstra indsats her. Derfor er det et lille blålys, hvor man prøver at sige, at man virkelig er fremskridtsvenlige og sådan set vil skabe en ny situation.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil blot sige, at under denne debat har jeg sådan set overhovedet ikke forholdt mig til indholdet af forslaget om en særlig a-kasse-skat. Jeg har bare konstateret, at der er altså nogle partier, der erkender, at de går og tumler med tanken, fordi de nærmest er blevet presset til det og er blevet tvunget frem. Nogle gør det altså i hemmelige papirer, og andre gør det mere åbent.

Men det er også tankevækkende, at mens hr. Anders Samuelsen siger, at de penge, der kommer ind ved denne ekstra a-kasse-skat, skal bruges til at sænke skatten på arbejdsindkomst, siger hr. Bjarne Laustsen: Nej, det skal de ikke, de skal gå solidarisk til at sænke a-kasse-bidraget. Allerede her kan vi se, at der er al mulig grund til at være meget på vagt over for, hvad det er for nogle planer.

Men det er velgørende for den offentlige debat at få sådan noget på bordet. I stedet for, at

det bare ligger i nogle hemmelige papirer, som Socialdemokraterne har hos sig, er det godt at få det frem, så det kan blive gjort til genstand for belysning og gjort til genstand for debat, så alle kan tage stilling til det. Det, der hidtil har ligget som hemmelige skuffeplaner, er nu kommet mere frem i lyset, så også på den måde har det været en udmærket debat.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Hr. Ole Sohn som ordfører.

Ole Sohn (SF):

Jeg skal ikke bruge megen tid på at runde debatten af og takke statsministeren for hans deltagelse i den. Jeg vil blot konstatere, at eftermiddagen er gået med, at regeringspartierne bekræfter og sådan set også statsministeren har bekræftet, at der intet kommer fra denne regering. Hele debatten har drejet sig om de forslag, som oppositionen fremlægger til reformer, initiativer og forandringer af samfundet, så derfor skal jeg blot slutte af med et citat fra Berlingske Tidende, jeg ved ikke om det er helt korrekt, men jeg går ud fra, at statsministeren erkender, at manglende reformvilje kan blive døden for enhver regering. Der er altså håb forude.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de forslag til vedtagelse, der er fremsat af henholdsvis ordføreren for forespørgerne, hr. Ole Sohn, m.fl. og hr. Jens Rohde m.fl., blive foretaget i mødet i morgen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren:

»Hvad kan beskæftigelsesministeren oplyse om regeringens initiativer til at sikre alle arbejdsløse ret til meningsfyldte aktiveringstilbud, der hjælper dem til at få ordinært arbejde?«

Af Ole Sohn (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 31/10 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 6/11 2003).

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 18. december 2003.

Begrundelse**Ole Sohn (SF):**

Når vi har bedt om denne forespørgsel om, hvad regeringen kan oplyse om initiativer til at sikre arbejdsløse en meningsfyldt aktivering, der hjælper frem mod et ordinært arbejde, er det set i lyset af, at vi desværre dagligt i aviserne kan konstatere det ene eksempel efter det andet på meningsløs aktivering. Jeg ved, at da den nuværende regering var i opposition, var den meget imod meningsløs aktivering, så jeg forventer også, at regeringen har nogle initiativer til at forhindre, at det fortsætter.

Samtidig kan vi konstatere, at reformen »Flere i arbejde« blev tilrettelagt, forberedt og gennemført i en tro på, at opgangsperioden fortsatte. Men vi har siden november 2001 konstateret, at opsvinget stort set er ændret fra dag ét, og at vi nu er i en lavkonjunktur med de problemer, det giver. Derfor kan man sige, at reformen »Flere i arbejde« er tilrettelagt i en tid, som ikke eksisterer i virkelighedens verden i dag, og derfor mener vi faktisk, der er behov for, at regeringen fremlægger, hvilke initiativer den vil tage for at løse arbejdsløshedsproblemerne i den lavkonjunkturperiode, vi er i.

Kl. 17.25

Besvarelse**Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):**

Jeg vil redegøre for regeringens initiativer på at sikre alle arbejdsløse ret til meningsfyldte aktiveringstilbud, der hjælper dem til ordinært arbejde, og jeg gør det gerne, fordi jeg dermed får lejlighed til igen at præsentere sigtet med »Flere i arbejde« og de initiativer, der allerede er igangsat for at gøre aktiveringsindsatsen meningsfuld.

Man kan altid diskutere, hvad der er meningsfuld aktivering. Med meningsfuld aktivering forstår jeg, at indsatsen skal være rettet imod, at den ledige hurtigst og mest direkte kommer i job igen.

Jeg vil gerne starte med at opridsse baggrunden for og formålet med den nye beskæftigelsesreform »Flere i arbejde«. Med reformen vil regeringen bl.a. sikre, at de flest mulige ledige, både forsikrede og ikkeforsikrede, får meningsfyldte aktiveringstilbud og en chance på arbejdsmarkedet.

I oktober 2002 indgik regeringen sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti en aftale om den fremtidige beskæftigelsespolitik. Bredden i forliget viser den vilje, der er i Folketinget til bl.a. at tage et ansvar for at forbedre og effektivisere indsatsen over for de ledige.

Et bærende element i aftalen er, at den enkelte ledige skal være i centrum for ethvert tilbud. Udgangspunktet for indsatsen skal altid være at gøre vejen til beskæftigelse så kort som mulig, og de tilbud som igangsættes i samråd med den ledige, skal være bestemt af, hvilke behov den enkelte ledige har, uanset om den pågældende er forsikret eller ikkeforsikret. Tilbuddene skal også ses i sammenhæng med de behov, virksomhederne har for arbejdskraft.

Vi ophævede i forbindelse med »Flere i arbejde« kravet om aktivering i 75 pct. af aktiveringsperioden. Dermed imødekom vi den kritik, der gennem flere år havde været rejst af 75-pct.s-kravet. Dette krav førte meget ofte til meningsløs aktivering, fordi der blev sat fokus på kvantitet frem for kvalitet. Ledige blev sendt i tilbud uden klart jobsigte, blot for at overholde et firkantet krav om aktivering.

I den nye beskæftigelsesindsats har vi kombineret kontakten og tilbuddene til de ledige, så den samlede indsats fremstår mere tydeligt for den ledige. Vi har indført et individuelt tilpasset kontaktføreløb gennem hele ledighedsforløbet med en minimumskontakt hver tredje måned, og her fokuseres der på jobsøgning og jobformidling. Dette er kombineret med et langt mere fleksibelt aktiveringskrav med udgangspunkt i en løbende vurdering af den enkelte lediges behov, og samtidig har vi fastholdt den lediges ret og pligt til et aktiveringstilbud efter 12 måneders ledighed for ledige, der er fyldt 30 år, og efter 6 måneder for ledige, der er under 30 år. Vi har desuden fastholdt minimumskravene til aktivering for at sikre, at ingen ledige overlades til passiv forsørgelse i meget lange perioder.

Det er AF-regionerne og kommunerne, der har ansvaret for beskæftigelsesindsatsen for henholdsvis forsikrede og ikkeforsikrede ledige. AF og kommunerne skal inden for regelsættet

og de økonomiske rammer for beskæftigelsesområderne dimensionere og prioritere de arbejdsmarkedspolitiske redskaber, der er til rådighed for indsatsen. Dette sker med henblik på bl.a. at sikre meningsfuld aktivering og sikre, at de ledige får job eller rykker tættere på arbejdsmarkedet.

Hovedreglen for at igangsætte aktiveringstilbud er, at der kun skal igangsættes et tilbud, når det er et skridt på vejen til at komme i job igen. Ved hele tiden at have jobperspektivet som sigtepunkt for ethvert tilbud bidrager det til, at aktiveringstilbuddene bliver så meningsfyldte for de ledige, som det overhovedet er muligt.

Kl. 17.30

Alle erfaringer fra aktiveringsindsatsen har hidtil vist, at jo tættere aktivering er knyttet til en konkret arbejdsplads, jo større er effekten af indsatsen for både virksomhederne og for de ledige.

Derfor lægger regeringen meget vægt på virksomhedsrettet aktivering; løntilskud og virksomhedspraktik skal have en central placering i indsatsen, netop fordi alle undersøgelser viser, at kontakten til en arbejdsplads er så uhyre vigtig for at komme i job igen.

Regeringen ser fortsat også uddannelses- og vejledningstilbud som et godt redskab i aktiveringsindsatsen. Det er dog vigtigt at understrege, at uddannelse skal være målrettet behovene på arbejdsmarkedet med fokus på korte jobrettede uddannelsesforløb.

Når vi her drøfter meningsfuld aktivering, synes jeg, det er vigtigt at understrege, hvor stort og kompliceret et system vi har med at gøre. AF og 271 kommuner er hvert år i kontakt med 1,2 millioner ledige, og de arbejder sammen med et stadig større antal andre aktører og virksomheder. Derfor kan det ikke undgås, at det indimellem sker, at ledige kommer skævt ind i et aktiveringstilbud, eller at myndighederne og den ledige går skævt af hinanden, men jeg vil også gerne sige, at vi altså ikke er her for at genere hverken de ledige eller andre.

Jeg kan oplyse, at de regionale arbejdsmarkedsråd har modtaget lidt over 100 klager over indholdet i de aktiveringstilbud, som AF har tilbudt ledige som led i en individuel jobplan. Det svarer til omkring 0,1 pct. af de knap 110.000 aktiveringsforløb, der er påbegyndt som led i en individuel jobplan.

Det lave antal klager synes jeg er overordentlig positivt, og det giver et fingerpeg om, at de tilbud, AF giver til de ledige som led i »Flere i

arbejde«, i alt overvejende grad opfattes som meningsfyldte af de ledige. Jeg er dog opmærksom på, at der kan være ledige, som ikke umiddelbart mener, at det kan nytte at klage; dem vil jeg ikke desto mindre opfordre til at klage. Det er nemlig vigtigt, at spørgsmålet om dårlig aktivering kommer frem i lyset, så den dårlige aktivering kan ophøre eller blive justeret.

Selv om der ikke er så mange formelle klager, er det selvfølgelig vigtigt, at der hele tiden arbejdes med at kvalitetssikre og følge op på den indsats, som ydes i kommunerne og AF.

Vi har også lagt stor vægt på at inddrage andre aktører i indsatsen. Ved at bruge deres ekspertise og særlige viden om arbejdsmarkedet styrker vi muligheden for at gøre aktiveringstilbuddene så konkret rettede mod arbejdsmarkedet og derved så meningsfyldte og jobrettede som muligt. Ved at udnytte andre aktørers specialiserede viden kan vi bedre skabe en individuel og målrettet indsats både gennem kontakten til de ledige og i de aktiveringstilbud, der igangsættes. Jeg har i den forbindelse med tilfredshed kunnet konstatere, at rigtig mange forskellige aktører har meldt sig på banen.

For at sikre, at statens midler anvendes fornuftigt, er en del af aktørernes betaling bundet til resultatet af deres indsats. Aktørerne aflønnes altså efter evne til at få de ledige i job, og herved får vi skabt sund konkurrence i beskæftigelsesindsatsen om, hvem der bedst og mest effektivt kan få de ledige i job igen. Det bidrager til at skabe den mest meningsfyldte indsats og få afprøvet nye metoder, da målet jo netop er job og selvforsørgelse.

Det offentlige og andre aktører deler et ansvar for, at beskæftigelsesindsatsen gennemføres effektivt og i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige rammer, og at de tilbud er så målrettet mod arbejdsmarkedet som muligt, således at de giver mening for den ledige. Især i den overgangsperiode, vi er inde i nu, er det vigtigt, at AF og de eksterne aktører er i gensidig løbende dialog om kvaliteten og resultaterne af de tilbud, de ledige modtager.

Kl. 17.35

Jeg er fuldt opmærksom på den kritik, der har været i medierne af enkelte af de private aktørers tilbud til de ledige. Vi kan selvfølgelig ikke leve med sager, hvor ledige oplever, at der ikke er kvalitet i indsatsen, og at de ledige behandles nedværdigende. Beskæftigelsesindsatsen skal være kvalificeret og målrettet, og alle ledige skal tilbydes en individuel tilpasset indsats,

der sigter på at bringe den enkelte hurtigst og direkte i arbejde. Det er denne målsætning, AF skal arbejde ud fra, og det krav vi skal møde andre aktører med.

Bliver arbejdsformidlingen opmærksom på, at nogle aktører ikke lever op til de indgåede aftaler i forhold til de ledige, så vil arbejdsformidlingen gribe ind og sørge for, at aktørerne justerer indsatsen. Viser det sig ikke muligt, må arbejdsformidlingen afbryde samarbejdet. Såfremt der forekommer brodne kar blandt de eksterne aktører, vil det være i alles interesse at få dem identificeret med henblik på at afbryde samarbejdet.

Der har været rejst kritik af nogle af de kommunale beskæftigelsesprojekter. Der er blevet peget på projekter, hvor virksomheder har fået mulighed for at få billig arbejdskraft til deres produktion. Der er også blevet nævnt eksempler på, at kommunerne af kontanthjælpsmodtagere får udført arbejde, som normalt udføres efter overenskomst. Kritikerne hævder, at der herved mistes flere og flere almindelige arbejdspladser, og at ledige med de færreste kvalifikationer misbruges som billig arbejdskraft uden en lønmodtagers rettigheder.

Det kan indimellem opleves som et paradoks, når kritikerne på den ene side taler om meningsfuld aktivering og på den anden side, at de ledige ikke må lave noget, der er brug for.

Jeg vil som udgangspunkt sige, at kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune har pligt til at sikre, at de kommunale aktiveringsinitiativer lever op til intentionerne i »Flere i arbejde«, og at reglerne overholdes, således at der ikke sker konkurrenceforvridning. Det samme gælder reglerne om, at der skal være et rimeligt forhold mellem antal ansatte uden løntilskud og antal personer i tilbud, samt reglerne om, at tilbud på virksomhederne skal drøftes mellem virksomhederne og repræsentanter for de ansatte.

Jeg synes imidlertid ikke, at kritikken af den kommunale aktiveringsindsats generelt er rimelig. Vi har netop med beskæftigelsesreformen lagt vægt på, at det skal gøres lettere også for de lidt svagere ledige at komme ind på arbejdsmarkedet. Det er ikke velfungerende ledige, der af sig selv kan finde et almindeligt arbejde, det er derimod oftest personer, som befinder sig et godt stykke, ofte langt væk, fra arbejdsmarkedet. Mange af dem er ikke tilnærmelsesvis parate til arbejdsmarkedet.

Regeringen ønsker ikke at overlade disse mennesker til et passivt liv på kontanthjælp. Jeg er derfor oprigtig glad for, at en række virksomheder i samarbejde med kommunerne har tilbudt at deltage i indsatsen for at hjælpe de lidt svagere ledige tilbage i job. Vi føler os forpligtet til at sørge for, at alle, der har en arbejdsevne, får mulighed for et liv med arbejde og selvforsørgelse. Derfor er flere af de kritiserede projekter netop eksempler på det modsatte af meningsløs aktivering. Faktisk viser flere af eksemplerne, at når den ledige netop udfører noget arbejde, der er brug for, får den ledige mulighed for at opleve, at hans eller hendes indsats har betydning og giver en mening både for ham selv og andre.

For at undgå misforståelser har jeg taget initiativ til, at der i samarbejde med bl.a. arbejdsmarkedets parter og kommunernes og amternes organisationer udarbejdes retningslinjer for, hvordan kommunerne kan tilrettelægge tilbuddene, så der ikke går almindelige arbejdspladser tabt, og der ikke er tale om konkurrenceforvridning. Dette skal ske samtidig med, at vi holder fast ved målsætningen om, at tilbuddene skal være meningsfyldte for deltagerne og med et klart beskæftigelsessigte.

Vi har med »Flere i arbejde« fået gennemført en robust beskæftigelsesindsats. Vi har herigenem skabt mulighed for, at de meningsløse tilbud til ledige kan blive erstattet af relevante, virksomhedsrettede tilbud, hvad enten det drejer sig om løntilskudsjob, virksomhedspraktik eller uddannelse målrettet jobåbninger og flaksehelse på arbejdsmarkedet.

Kl. 17.40

Forhandling

Ole Sohn (SF):

Det er altid rart at få refereret, hvordan gældende regler er, og hvordan indholdet i »Flere i arbejde« skal forstås. Det har vi hørt nogle gange fra ministerens side gennem det seneste par år.

Ideen med forespørgslen var sådan set ikke at få en gennemgang af den gældende lovgivning, men at få regeringen til at forholde sig til det faktum, at der faktisk fortsat er, tror jeg alle vil sige, for meget meningsløs aktivering. Man kan diskutere graden, men det var noget, som jeg erindrer, at Venstres daværende og i øvrigt også nuværende arbejdsmarkedsordfører og jeg var fuldstændig enige om at kritisere den forrige regering for. På trods af at hr. Jens Vibjerg var en

del af arbejdsmarkedsreformen, og jeg ikke var, så havde vi en fælles forståelse af, at den forrige arbejdsminister måtte gøre noget ved det. Jeg går også ud fra, at vi stadig væk er enige i den opfattelse, og jeg forstår simpelt hen ikke, at regeringen ikke tager det alvorligt, at vi bruger milliarder af kroner på at nedværdige folk til noget aktivering, som dybest set ikke giver en reel mulighed for at komme tilbage til et ordinært job og slet ikke i en tid, hvor arbejdsløsheden stiger, og den er jo under den her regering steget dag for dag for dag.

Det, der er behov for, når arbejdsløsheden stiger som nu, er jo, at man netop går ind og spørger, hvad der er behov for, for at arbejdskraften kan være kvalificeret til at vende tilbage på arbejdsmarkedet, når opsvinget kommer igen. Ja, det er da uddannelse, efteruddannelse, efteruddannelse, efteruddannelse. Der er behov for en tidlig indsats, for alle de ting, som er skåret væk. Jeg går også ud fra, at når Socialdemokraterne kommer til, vil de have forståelse for, at det nok ikke lige er den rigtige måde, det hele er skruet sammen på, men det hører vi jo nok.

Derfor vil jeg gerne understrege, at for os er det helt afgørende, at vi bruger de penge aktivt og ikke til at lave bevidstløse aktiveringstilbud. Vi skal sige til den arbejdsløse: Du får nu under din ledighed en mulighed for at opkvalificere dig, gerne med kompetencegivende uddannelse, for når opsvinget vender tilbage, er der brug for de og de kompetencer, og dem skal du have.

Samtidig er det også vigtigt, når vi siger, at arbejdskraften generelt har behov for et kompetenceløft, at vi så også øger muligheden for at efteruddanne dem, der er i arbejde. Netop det, at man øger efteruddannelsesindsatsen for folk, som er i beskæftigelse, giver et behov for vikarer, og dermed dannes der jobmuligheder for arbejdsløse, som får chancen for at få foden inden for på en virksomhed.

Så det er simpelt hen et spørgsmål om at erkende, at arbejdsmarkedsreformen »Flere i arbejde« er skruet sammen i en tid, som ikke eksisterer, og så sige, at vi er i en lavkonjunktursituation, vi er nødt til at gøre en tidlig indsats, vi er nødt til at sætte ind med uddannelsesaktiviteter, men det er det modsatte regeringen gør. Det er klart, at man skulle skaffe penge til finansloven, og derfor skulle der skæres ned.

Det sidste er det med andre aktører. Vi får dagligt eksempler på, hvilke problemer andre aktører – det kunne være godt – har ført med sig. Flere og flere aktører forstår ikke ideen med

at indberette, hvis en arbejdsløs ikke kommer til en samtale eller har attitudeproblemer, som er blevet det nye modeord, når andre aktører ikke gider have med en at gøre, der er for besværlig. Når de ikke kan få den indtægt, de skal have for at skaffe folk i arbejde, så screener de dem af.

Det betyder så, at inden det går videre til arbejdsformidlingen og kommer til a-kassen, kan der gå, i Vestsjællands Amt siger man mellem 7 og 17 dage. I værste fald kan der altså gå næsten 3 uger, inden en arbejdsløs bliver indberettet, og så skal der trækkes dagpenge i 3 uger. Det er da fuldstændig urimeligt, og jeg går ud fra, at ministeren omgående sætter ind for at få det løst. Så der er nok af problemer, som burde få alarmer til at lyse og ikke bare den gule knap her foran mig.

Jeg skal afslutningsvis på vegne af foreløbig Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer

- at omfanget af meningsløs aktivering fortsat er en belastning for mange arbejdsløse,
 - at alt for mange fortsat får alt for dårlig hjælp til at komme i arbejde
 - at Beskæftigelsesministeriet begrænser mulighederne for regionalt at give kompetencegivende opkvalificering via uddannelse
- opfordrer Folketinget regeringen til inden den 1. marts 2004 at fremlægge en plan, der sikrer
- et effektivt stop for meningsløs aktivering,
 - et stop for kommunal aktivering, hvor arbejdsløse kontanthjælpsmodtagere udfører opgaver såsom pakning, montage m.v. for private firmaer,
 - en bedre hjælp til de arbejdsløse med at komme i arbejde
 - en udvidelse af mulighederne for regionalt at tilbyde ledige kompetencegivende og opkvalificerende uddannelse under arbejdsløshed også under det første års ledighed
- således at erhvervslivet sikres en bedre kvalificeret arbejdskraft.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 43).

Kl. 17.45

Den fg. formand (Grete Schødt):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Jens Vibjerg (V):

I Venstre har vi i flere år været meget optaget af at sikre, at aktiveringen af ledige er relevant og meningsfyldt og anvendes som den mest direkte vej til ordinær beskæftigelse.

Under den gamle arbejdsmarkedsreform oplevede vi megen meningsløs og helt uantagelig aktivering. Derfor var det for Venstre magtpåliggende, at vi i den nye arbejdsmarkedsreform satsede på kvalitet i aktiveringen frem for kvantitet. Det var en af årsagerne til opgøret med den gamle regel om, at man skulle aktiveres 75 pct. af tiden i aktivperioden. En sådan regel så vi betød større fokus på antal aktiveringsforløb frem for på effekten af et aktiveringsforløb, noget, vi i forligskredsen var enige om.

Med den nye arbejdsmarkedsreform har det for Venstre været magtpåliggende at få det kurskifte, at nu skulle aktivering først og fremmest være et redskab til at komme i ordinær beskæftigelse. Selvfølgelig er aktivering også et instrument til rådighedsafprøvning, men aktivering skal i første række være det værktøj, der skal sikre den mest direkte vej tilbage til ordinær beskæftigelse.

Jeg skal heller ikke lægge skjul på, at vi i Venstre er mest optaget af at bruge jobtræning, herunder privat jobtræning, som et af de allervigtigste aktiveringsinstrumenter. Det er her, vi først og fremmest ser den positive effekt af aktiveringen. Privat jobtræning er simpelt hen det instrument, der giver den største grad af efterfølgende selvforsørgelse.

Hverken AF eller kommunerne har været særlig gode til at udnytte det instrument. Derfor var det også vigtigt for os i den nye arbejdsmarkedsreform at få andre aktører på banen til at løse bl.a. denne opgave. Både det, at vi får andre ind med særlige forudsætninger for at løse denne opgave, og det at få lidt konkurrence på markedet var og er vi overbeviste om kan være med til at give privat jobtræning et løft.

Herudover er aktivering selvfølgelig en bred vifte af tiltag, der skal tilpasses den enkeltes forudsætninger og behov. Det kan være et kursus; man har behov for, det kan være et uddannelsesforløb, det kan være et intensivt jobsøgningsforløb, eller det kan være et forløb i et beskæftigelsesprojekt, som har nogle formål, der er tilpasset den enkelte.

Uddannelse har også en meget høj prioritet. Vi skal selvfølgelig sikre, at arbejdskraften har de kvalifikationer, som arbejdspladserne efterspørger. Derfor er uddannelse også det instru-

ment, der beslægtet den allerstørste del af ressourcerne. Nogle vil gerne have endnu mere uddannelse, men når vi ser effekten, er det svært at finde argumenter for at øge indsatsen her på bekostning af f.eks. jobtræning.

Kl. 17.50

Nu er det altid fornuftigt at evaluere og diskutere de tiltag, vi gennemfører, men jeg må nok sige, at denne forespørgsel synes jeg kommer på et for tidligt tidspunkt i forhold til den nye arbejdsmarkedsreform. Det er immervæk kun et halvt år siden, vi vedtog de sidste og afgørende love i reformen, og det er først nu, man i AF-systemet og kommunerne implementerer den nye lovgivning og skal lave udbud med nye aktører på banen. Det kan man med rimelighed ikke foretage en fornuftig vurdering af på nuværende tidspunkt.

Det er mit indtryk, at mange af tingene lykkes ret flot, men selvfølgelig er jeg også bekendt med forløb, som ikke har været de smukkeste.

Dertil vil jeg godt sige to ting: På den ene side må vi jo acceptere en indkøring og med alle de mennesker, der skal igennem systemet, selvfølgelig også enkelte fejl. På den anden side er det vigtigt, at både AF og kommunerne aktivt sikrer, at aktiveringsforløb i egne rækker eller hos andre aktører har en ordentlig kvalitet. Aktiveringsfejl skal simpelt hen luges bort. Det er en forpligtelse, AF og kommunerne har, og som jeg er sikker på regeringen vil følge nøje. Ja, det vil vi andre da også.

Vi har i forligskredsen om »Flere i arbejde« været enige om, at nu var det altså kvalitet frem for kvantitet. Det handler simpelt hen om at sikre den korteste og mest direkte vej tilbage til almindelige job.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jamen det er da også rart, når Venstres ordfører sådan repeterer, hvad der har været ønsket med reformen, men jeg vil indrømme, jeg er noget overrasket over, at hr. Jens Vibjerg mener, at forespørgslen er kommet for tidligt, fordi man ikke rigtig ved hvordan.

Jamen læser hr. Jens Vibjerg overhovedet ikke aviser, modtager han ikke post, hører han ikke radio? Der går da ikke en dag, uden at der er kritik af, at regeringen har lagt loft over uddannelsesaktiviteterne, fordi der skal være sparemål. AF-regionerne klager over det. Har de haft mulighed for at opkvalificere arbejdskraften? Nej, de skal skabe private jobtræningspladser, hvil-

ket de har svært ved, og det ender givetvis med, at en lang række arbejdsmarkedsregioner må sende penge tilbage, fordi de ikke kan opfylde regeringens betingelser.

Der er masser af eksempler på meningsløs aktivering. Det er jo derfor, vi har stillet forespørgslen. Hvorfor gør man ikke noget konkret ved det?

Der er sendrægtighed med indberetninger fra de nye aktører, som gør, at en lang række arbejdsløse kommer i klemme. Hvad gør regeringen? Vi har ikke hørt et eneste bud, hverken fra ministrene eller fra Venstre, så det er da i allerhøjeste grad nødvendigt, at vi har den her forespørgsel, hvor vi sætter fokus på de problemer, som er blevet skabt på baggrund af den reform.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Vedrørende meningsløs aktivering må jeg sige, at det egentlig er meget begrænset, hvad jeg har modtaget af eksempler på meningsløs aktivering. Men det kan være, fordi vi forstår noget forskelligt ved meningsløs aktivering, og derfor kunne jeg da godt tænke mig at vide, hvad hr. Ole Sohn rent faktisk mener, når han snakker om meningsløs aktivering.

Så med hensyn til uddannelse: Jeg har godt hørt en enkelt region klage lidt over, at den ikke havde midler nok til uddannelse. Jeg må sige, at det er udelukkende dens egen skyld, for i det øjeblik, den nærmer sig loftet, er det bare et spørgsmål om at få nogle flere ud i f.eks. privat jobtræning, og så har man jo masser af luft igen til uddannelsesaktivering.

Hvis ellers man får lettere sig fra skrivebordet og kommer ud og besøger nogle af virksomhederne og får placeret nogle af de ledige i privat jobtræning, som jo er det, der først og fremmest giver ordinær beskæftigelse efterfølgende, så har man masser af luft til uddannelsesaktivering. Derfor kan jeg slet ikke følge den klagesang.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Venstres ordfører, hr. Jens Vibjerg, mangler eksempler på meningsløs aktivering. Hvad synes Venstre om projekt Hokus Fokus i Hirtshals? Ja, det hedder søreme Hokus Fokus, hvor udgangspunktet er, at man skal ændre dem, man tvinger ind på det kursus. Man skal ændre deres psyke, fordi udgangspunktet er, at de åbenbart har en psykisk barriere mod at arbejde. Nu er det gan-

ske vist blevet stoppet, fordi folk er gået i strejke, og det er jo strålende. Men hvad synes Venstre om sådan noget?

Kl. 17.55

Venstres ordfører har jo ret i, at den private jobtræning er lidt bedre end de andre, hvad angår at få folk i arbejde. Men hvad synes man f.eks. om det, de gjorde på Jydsk Rengøring, hvor der var brug for nogle flere rengøringsassistenter? Man laver et aktiveringsprojekt under navnet Private Føl, og der får man så 12 kontant-hjælpsmodtagere i jobtræning i 6 måneder, og når der er gået 6 måneder, piller man dem, som man anser for de seks bedste, ud, ansætter dem, og resten smider man ud igen. Er det den måde, som Venstre mener at det her skal fungere på, altså fuldstændig leveringsdygtighed til arbejdsgiveren, så han frit kan vælge mellem forskellige folk efter at have afprøvet dem på de her betingelser i 6 måneder?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Så er der alle de eksempler med kursus, som bliver arrangeret af andre aktører, hvor man sådan skal sidde i rundkreds, noget, som jeg formoder den nuværende regering ikke bryder sig særlig meget om, og krænge sjælen ud af hinanden. Det er sådan set ret kendetegnende for mange af de andre aktører, at de mener, at det er folks egen skyld, at de ikke har arbejde. Derfor skal de sådan lære at komme ind i sig selv. Jeg ved da, at hr. Jens Vibjerg læser aviser, og det er stort set blot at slå op i en hvilken som helst avis, så kommer eksemplerne.

Nu er det altså ikke kun Århus Amt. Jeg tror, det var det, hr. Jens Vibjerg tænkte på, da han kiggede her over til venstre. Vestsjællands Amt har sådan set det samme problem.

Det, der er problemet, når arbejdsløsheden stiger dag for dag for dag, som den har gjort under den her regering, er, at så bliver der færre muligheder for private jobtræningspladser. Så jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvad det er, Venstre har imod, at man så foretager en organiseret, konsekvent opkvalificering med kompetencegivende uddannelse af arbejdsløse, som gør, at når opsvinget forhåbentlig kommer tilbage igen, har man den kvalificerede arbejdskraft.

Vi ved jo alle sammen godt, at det ikke er den ufaglærte arbejdskraft, der bliver efterspurgt i tiden, der kommer. Det er en investering. Det er muligt, nej, ikke muligt, det er sandsynligt, at man ikke umiddelbart kan se effekten af det,

men man er også en gang imellem nødt til at investere i fremtiden. Det er derfor, man skal have politikere, der har visioner og udsyn, som også tør se længere end bare til det næste års finanslov, hvor der skal skæres lidt ned igen. Det, den her reform bliver styret efter, er dybest set, hvad der kan leveres til finansministeren.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Selvfølgelig, og det er både til hr. Søren Søndergaard og hr. Ole Sohn, har vi hørt om eksempler på meningsløs aktivering. Der er noget, vi skal have luget ud. Det har ministeren også sagt at man målrettet går efter. Vi havde meget under den gamle reform. Den nye reform er jo altså ikke for godt implementeret endnu, og vi får mange nye aktører ind på banen, og derfor vil der da selvfølgelig være enkelte fejlskud. Sådan er det. De skal så luges bort, ingen tvivl om det.

Så med hensyn til uddannelser: Uddannelse er jo først og fremmest effektiv, når den gives, efter at man har fået fodfæste på arbejdsmarkedet, og man så får supplerende uddannelse til det job, man har. Det der med bare at uddanne sig, mens man er ledig, er der jo ikke stor effekt af, beklageligvis, men sådan er det. I en række situationer er det måske endda direkte negativt, fordi man ikke er aktivt jobsøgende i den periode.

Men når det er sagt, er der jo altså utrolig meget uddannelsesluft i det system, vi har. Der bliver brugt meget på uddannelse, og det skal der også. Vi skal bare passe på, at vi ikke falder i den grøft, at vi uddanner og uddanner og får ikke folk i arbejde.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Ole Sohn for en kort bemærkning, og det er den tredje og sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Der findes faktisk også eksempler på meningsfyldt aktivering. Det vil jeg gerne erkende. Men det er en meningsløs måde, det bliver etableret på. Vi kan tage eksemplet ude fra Vestsjællands Amt, hvor den samme å løber gennem to kommuner. Holbæk Kommune har gennem årene haft faste medarbejdere til at foretage årensningen hver sommer. Nabokommunen, Jernløse, har haft det samme. De finder ud af, at de skal skære nogle stillinger væk, de skal spare nogle penge, fordi regeringen presser kommunens

økonomi. Så fyrer de nogle medarbejdere ved kommunen. Året efter er de langtidslidige, og så kommer de tilbage igen i jobtræningsprojekter som årensere. Det er meningsfyldt arbejde, men det er en meningsløs måde, det er skabt på.

Det kan vel ikke være det, som er Venstres perspektiv for aktivering?

Kl. 18.00

Det andet, og det bliver så også det sidste spørgsmål, er, at jeg stadig væk savner et svar på, om Venstre synes, at det er fint, at de andre aktører har sådan en laissez faire-holdning over for arbejdsformidlingen, at de bare kan vente med at indberette folk, der eventuelt måtte udeblive eller glemme et møde, til de har lyst til at indberette dem, med de økonomiske konsekvenser det får for den arbejdsløse. Vil Venstre ikke være med til at sikre, at det ikke fortsætter, og at det skal stoppes fra dag 1?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Med hensyn til effekten af uddannelsesaktivering vil jeg lige gøre hr. Jens Vibjerg opmærksom på, at hvis vi tager de folk, der var i uddannelsesaktivering i uge 9/2002, var 32 pct. af dem blevet selvforsørgende i uge 25/2003, altså en tredjedel. Det kan man sige er et lille tal, men det er jo tal, der er bedre end for dem, der er i kommunal aktivering, eller dem, der er i offentlig jobtræning. Det er jo rent faktisk bedre tal.

Så er der frem for alt det ved det, at de, der så har været i uddannelse, jo så er mere værd på den arbejdsplads, de kommer ind på. De har fået tilført noget, tilført værdi, hvorimod det jo nok er ret begrænset, hvor meget yderligere værdi de murere, som har været på kurser i bækkendbundsøvelser og den slags ting, kan tilføre et arbejde.

De, der har været på en ordentlig uddannelse, har nogle muligheder, og det håber jeg at Venstres ordfører er enig i. Derfor er det jo, som hr. Ole Sohn fuldstændig korrekt siger, en investering i fremtiden at sørge for, at de, der er ledige, bliver uddannet.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg er da glad for, at hr. Ole Sohn mener, der er meget meningsfyldt aktivering. Vi kunne også høre fra ministerens side, hvor få klager der rent faktisk er kommet ind.

Så må jeg da sige, at det her med, at man fyrer offentligt ansatte på bestemte områder og så ef-

terfølgende ansætter de fyrede folk i jobtræning, i hvert fald er i strid med det, der ligger i »Flere i arbejde«, og det er jeg helt sikker på er noget af det, ministeren vil holde øje med og gribe ind over for, når det sker.

Jeg er også enig i, at der skal ske en rettidig indberetning. Det skal de nye aktører jo lære, og det er jeg også overbevist om at de vil lære, hvis de fortsat vil være med på vognen.

Med hensyn til effekten af de forskellige ordninger, og det er til hr. Søren Søndergaard, er det uomtvisteligt, at privat jobtræning er det bedste. Det er rent faktisk dobbelt så godt som andre aktiviteter set i relation til efterfølgende at blive selvforsørgende.

Derfor er det jo det, vi skal satse på som det primære. Det er der, vi først og fremmest skal sætte de ledige hen for netop at sikre, at de får ordinær beskæftigelse efterfølgende. Så skal vi selvfølgelig derudover bruge uddannelsesredskabet så godt, som vi kan, for at give de ledige de kvalifikationer, de har brug for til at løse de opgaver, arbejdsmarkedet efterspørger.

Den fg. formand (Grethe Schødt):

Hr. Søren Søndergaard for en kort bemærkning, og det er den tredje og sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er jo ikke underligt, at den private jobtræning er den, der er mest effektiv med henblik på at få folk i beskæftigelse. Det er jo logik. Sagen er, at hvis man ikke havde den private jobtræning, så ville mange af de virksomheder jo ansætte folk alligevel. Der er tale om virksomheder, som ønsker nogle flere folk, som kan se, at de har et behov, og som bruger det her som et middel til at få kontakt til nogle, som de så kan tage ind og give ansættelse i virksomheden. Det er jo typisk det, der sker. Det eksempel, jeg nævnte fra Jydsk Rengøring, er jo ikke enestående.

Kl. 18.05

Derfor er det jo ikke underligt, at den form for privat jobtræning er den, der giver det bedste resultat.

Sagen er bare, at det resultat ville man også have uden at have ordningen, for folk ville blive ansat alligevel. Der er jo ikke nogen virksomheder, som, hvis de mangler arbejdskraft, ikke ansætter den, hvis der ellers er ledige at ansætte.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg er nødt til at sige til hr. Søren Søndergaard, at det ikke er korrekt. Folk, der bliver ansat i privat jobtræning, er jo ikke folk, der holder andre ude fra ordinær beskæftigelse, og de samme ville ikke blive ansat i ordinær beskæftigelse. Det er jo relativt kortvarige forhold, hvor de kommer ind på virksomheden og bliver oplært. Så er det glædeligt, at de så efterfølgende i stor udstrækning får fodfæste på den arbejdsplads, de er kommet ud i jobtræning på.

Andre finder så, mens de er i jobtræning, fodfæste på en anden arbejdsplads, men mange bliver hængende på den arbejdsplads, de kommer ud på, og dermed forøges arbejdsstyrken på virksomheden.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Bjarne Laustsen i ordførerrækken.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg skal indledningsvis bekræfte, at vi er med i forliget om »Flere i arbejde«. Hvis der var nogen, der skulle være i tvivl, så er det sådan. Vi har ikke været enige i alle de gerninger, som regeringen har foreslået, jævnfør også den tidligere forespørgsel.

Bortset fra det vil jeg gerne sige et par ord om den socialdemokratiske arbejdsmarkedspolitik, for i dag fik vi jo afsløret et ukendskab til dagpengesystemet, og nogle, der ikke engang har leveret stemmer til det, ville tage æren. Selv statsministeren påstod i dag, at han har været med i forliget både i 1994 og i 1996. Det var altså ikke tilfældet, det var først i 1998.

Den socialdemokratiske arbejdsmarkedspolitik, som byggede på ret og pligt, lykkedes. Da vi overtog regeringsmagten i 1993, var der 350.000 arbejdsløse. Ved den beskæftigelsesfremmende politik, vi førte, og da der var en opdrift i samfundet, der kom gang i hjulene, var der efterspørgsel efter folk. Vi sendte folk på kurser, vi gjorde ting og sager i systemet, og det gjorde, at vi kom igennem en meget, meget gunstig beskæftigelsesudvikling, uden at der opstod flaskehalse.

Målet med arbejdsmarkedspolitikken er jo, at vi får løst alle de problemer, der kan være i sådan en omgang, og det lykkedes altså for regeringen til gavn for det danske samfund.

Enhver regering vil jo gerne spare på dagpengene, og det ville vi sådan set også, men det var i form af at få folk i arbejde. Den her regering har

produceret forslag om at få dagpengene sat ned; det afholdt vi os trods alt fra.

Det, der er vigtigt i denne sag, er, hvis vi har folk, der ryger ud og mister deres job, at der så sker en opkvalificering. De har måske behov for nogle nye kompetencer. Vi oplever, at hele virksomheder lukker, vi oplever, at hele brancher flytter til udlandet, og det betyder altså, at vi har behov for at omskole nogle folk, hvis job ikke eksisterer mere i landet. Det betyder også, at hvis folk er ramt af ledighed i længere perioder, ja, så er vi nødt til at give dem nogle forløb, der gør, at de kan fastholde deres kompetencer med mulighed for at bide sig fast på arbejdsmarkedet.

Det handler slet og ret også om et ganske almindeligt ord på dansk, som hedder omskoling, fordi der er nogle, der skal flyttes fra en branche til en anden. Det er et spørgsmål om, at vi får arbejdsmarkedets parter til at føre den der regionale arbejdsmarkedspolitik. Vi har jo hidtil været enige om, at noget af det, der var vigtigt, var at forpligte parterne derude til at løfte en opgave. Vi kan løse mange ting herinde i Folketinget med regler, lovgivning osv., men det, der er vigtigt, er at få arbejdsgiverne og lønmodtagerne til at have et medansvar og et medejerskab til de løsninger, der skal findes.

Noget af det, der har undret mig, er at læse statistikker og ting og sager. Der påstår arbejdsgiverne, at de mangler at få 9.000 stillinger besat. Vi husker alle sammen, hvordan og hvorledes vi forsøgte i »Flere i arbejde« at forpligte arbejdsgiverne yderligere, og derfor er det da underligt, at de påstår, at der er 9.000 ubesatte stillinger i landet, de kan simpelt hen ikke finde folk, siger de, og man kan heller ikke påstå, at der er flaskehalse.

Når de arbejdsløse skal lægge deres cv ind i banken, var det jo meget nærliggende, at de 9.000 stillinger også blev lagt ind i cv-banken. Hvorfor gør man ikke den geniale ting? Så fik man jo den der prøve, som hr. Søren Søndergaard diskuterede med statsministeren, på at give folk et tilbud om et arbejde. Det ville jo være den letteste løsning. Det må da selvfølgelig også være irriterende for regeringen, når man har 9.000 ubesatte stillinger i en periode, hvor ledigheden næsten er steget med 40.000 inden for 2 år, og man så ikke kan få de 9.000 stillinger besat. Hvis ministeren har nogen forslag til det, vil vi da gerne høre om det.

KI. 18.10

Det, der er sket under den borgerlige regering, er jo, at vi har en halv snes tusinde færre, som ikke har været ude i nogen forløb. Man kunne selvfølgelig også spørge, om regeringen synes, det er godt eller skidt. Vi kunne f.eks. tage et projekt på Fyn, som hedder Ringe i vandet; hvor man tog 50 pct. kontanthjælpsmodtagere og 50 pct. a-kasse-medlemmer og puttede dem sammen i et projekt. Det viste sig, at erfaringerne på begge områder var lige gode. Det viste sig, at man kunne få folk i arbejde igen. En kombination af uddannelse, jobtræning osv. gjorde altså, at de folk kom i gang igen. Så det værste, man kan gøre ved folk, er ingenting at gøre, ingen krav stille til dem, ingen tilbud give dem. Derfor er det væsentligt, at man holder fokus på, at der skal ske noget.

Lige før vi tog på sommerferie, kom beskæftigelsesministeren med en væsentlig indrømmelse og et forslag, som vi alle sammen i hele Folketinget syntes var godt. Det var, at man afsatte en pulje på 50 mio. kr., som var konjunkturbestemt, og plus 50 mio. kr. til næste år. Det kan siges med forskellig styrke, men den bekendtgørelse, der skulle følge, var så stram, at der stort set ikke var mulighed for at komme i gang med det område, og den er først lige blevet ændret nu. Derfor er der spørgsmålet med overflytning af penge til næste år.

Så har jeg jo selvfølgelig også tidligere noteret, at der er sket et skift i Venstres politik. Tidligere var det sådan, at der gik Venstre ind for meget mere regionalpolitik på det her område, at de regionale parter skulle have meget større råderum, end de har nu. Derfor har vi jo selvfølgelig været noget uforstående over for, at regeringen har fået flettet ind i de aftaler, at der skulle være et loft på 55 pct., og jeg har hørt, at det skulle være 50 pct. til næste år.

Jeg vil også gerne stille ministeren de spørgsmål, om AF har brugt de penge, som de har fået til rådighed i år, og hvad det betyder for de arbejdsløse, at de ikke har fået de tilbud, som de skal have. Jeg erkender, at implementeringen og indkøringen af »Flere i arbejde« ikke er så langt henne i forløbet, men det må alligevel være beskæmmende, hvis vi har ledighed og folk, der ikke har fået deres aktivering, at vi stadig væk har uforbrugte midler derude i regionerne. Kunne vi en dag få oplyst, hvor meget det drejer sig om?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, det var en meget fin ordførertale, hr. Bjarne Laustsen holdt, som også emmede af irritation over, at Socialdemokratiet indgik det her forlig. Det synes jeg er fint.

Jeg har kun et enkelt lille spørgsmål: Den der grænse på de 55 pct. til uddannelsesaktiviteter er det noget, der er aftalt i forligskredsen, eller er det noget, som regeringen bare gør hen over hovedet på forligskredsen?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det kan jeg sige helt klart, at det er det ikke. Jeg vil gerne føje til, at under forhandlingerne bestræbte vi os på, at det der problem, vi havde haft tidligere med styring af gennemsnitspris og den slags ting, skulle ikke være der mere. Det var noget, de regionale råd selv fandt ud af.

Vi har jo haft et samråd i Arbejdsmarkedsudvalget om det her, og jeg står også uforstående over for, hvordan det der med 55 pct. er kommet ind. Det står ikke at læse i forliget om »Flere i arbejde«. En af de ting, vi gjorde meget ud af, var, at regionerne havde frit redskabsvalg, og derfor er det jo en stramning. Som jeg var inde på i min ordførertale, har det her måske været med til at betyde, at de ledige ikke kan få de tilbud, de skal have, fordi man strammer ekstraordinært her.

Vi står uforstående over for det. Men nu har jeg stillet yderligere spørgsmål, for jeg har hørt på mine vandrør, at næste år vil regeringen kræve, at man skal ned på 50 pct. Det er vi selvsagt meget imod, for vi forstår ikke, at der skal være begrænsninger. Tidligere har Venstre jo haft meget tillid til, at de regionale parter selv kunne løse de her problemer derude, men nu skal der åbenbart en meget strammere styring til fra Folketinget. Men det er altså ikke noget, vi har aftalt.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Bent Bøgsted i ordførrækken.

Kl. 18.15

Bent Bøgsted (DF):

Det spørgsmål, som SF rejser her i forespørgslen, ser jeg egentlig som meget naturligt. Det er altid vigtigt, at der sker en fornuftig form for aktivering af de ledige, for vi har gennem mange år set på, at de ledige blev puttet ind i en ikke særlig gennemtænkt aktivering. Det resulterede også i en indholdsløs og meningsløs aktivering, hvor

de enkelte følte, at de blev misbrugt og udnyttet, men der var en fordel ved det, for de talte ikke med i ledighedsstatistikken, i hvert fald ikke alle sammen.

Jeg har egentlig kritiseret flere gange, at den måde er lidt uheldig, men lad det nu være.

Det var der et stort flertal der ønskede at ændre, og derfor blev der i forliget »Flere i arbejde« vedtaget en forenklet og mere overskuelig model for aktivering. Det betød et enstrengt arbejdsmarkedssystem, og det indeholder tre redskaber. Det er vejledning og opkvalificering, hvor indholdet ganske enkelt går på en opkvalificering til arbejdsmarkedet. Det andet er redskaber, virksomhedspraktik og arbejdspladsintroduktion. Og det tredje er løntilskud.

Sammenlagt skal det være med til at bringe de ledige i kontakt med arbejdsmarkedet, når det ellers bliver brugt, som det skal.

Man kan så spørge, om kommunerne også bruger midlerne, som det er hensigten. Det har ofte været fremført, at kommunerne udnyttede de aktiverede som billig arbejdskraft. Det kan f.eks. være på et ældrecenter, som jeg har kendskab til, hvor der er en normering på 10 ansatte. Der har så været en naturlig afgang, og ældrecenteret har ladet være med at besætte de to sidste pladser, fordi kommunen skulle spare penge. Det er for så vidt godt nok, bortset fra at de manglede arbejdskraften, og så er der det her med, at der skal nogle ud i aktivering, og så er det smart lige at få to kontanthjælpsmodtagere ind til at udfylde de pladser, og de får at vide, at det er et spørgsmål om, at de skal i jobtræning, og at de skal have noget opkvalificering til arbejdsmarkedet. Men de andre ansatte forventer, at det er fuldtidsansatte, der kommer. Det er efter min mening et eksempel på misbrug. Derfor kan det mistolkes.

Det er jo ikke meningen, at de aktiverede skal besætte normerede stillinger, og så er det bedre, at ældrecenteret ansatte to, der var på kontanthjælp. Det har jeg så fået at vide faktisk sker mange steder rundt omkring i landet. Det her er ikke et enestående eksempel.

Jeg synes heller ikke, at det er særlig smart at sende de ældre ud i aktivering, der ikke fører til noget, f.eks. en 59-årig, der går på efterløn som 60-årig, og som sendes ud i aktivering. Det ville Dansk Folkeparti gerne have været fri for i forbindelse med forliget »Flere i arbejde«, men det kunne vi ikke få igennem. Det var lidt uheldigt efter min opfattelse, for det er ikke nogen aktivering, der fører til noget.

I forbindelse med forliget kommer andre aktører på banen for at skaffe folk i arbejde. Her kan vi kort konstatere, at der har været uheldige elementer imellem udbyderne. De skal selvfølgelig sorteres fra, da det er uacceptabelt. Det er også det, ministeren har været inde på. Det er de her sager med, at de går rundt med bind ude i skoven. Det er simpelt hen ikke noget, der fører til noget som helst, og for min skyld kunne de her aktører godt få at vide, at de kunne pakke sammen og finde noget andet at beskæftige sig med. Men så kom de selvfølgelig ind i arbejdsløhedskøen.

Nu er det næsten et år siden, at »Flere i arbejde« blev færdig. Den har ikke virket længere end i knap et halvt år, men jeg ser det stadig væk som en naturlig ting, at der kommer en debat om aktivering. Men det er også nødvendigt, at vi giver »Flere i arbejde« den tid, der skal til, for at vi kan se en virkning af tiltagene i forliget.

Jeg tror ikke, det er helt normalt, at man allerede efter et halvt år skal gennemgå sådan et forlig og allerede dér evaluere. Men nu har vi debatten, og den giver anledning til måske at kigge lidt mere grundigt på sagen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er tydeligt, at hr. Bent Bøgsted færdes i kredse, hvor folk også bliver ramt af aktivering, og derfor kender han også nogle af de problemer. Det vil jeg godt kvittere for, for det vidner om, at der er et engagement og en forståelse for, hvor nogle af problemerne ligger.

Kl. 18.20

Så er jeg selvfølgelig også opmærksom på, at Dansk Folkeparti er med i forliget, og at der derfor er nogle begrænsninger for, hvad man kan gøre. Derfor vil jeg spørge hr. Bent Bøgsted mere generelt, om Dansk Folkeparti dels i forligskredsen vil rejse nogle af de kritikpunkter, som også kom frem i ordførertalen, så man kan få dem rettet så hurtigt som muligt, dels vil tage initiativ til at sikre, at der bliver strammet op omkring de andre aktørers virksomhed. Jeg synes, der er alt for mange eksempler på folk, som bare har lavet en forretning ud af at være anden aktør.

Det tredje er, om Dansk Folkeparti er enig med Socialdemokratiet i, at den begrænsning på de 55 pct., der kan bruges til uddannelsesaktiviteter, ikke er en forligsaftale, men er noget, regeringen selv har valgt at lægge som loft.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan egentlig kun sige, at jeg gerne vil kigge på de forskellige ting. Jeg mener bare også, at vi skal have et reelt tidsmæssigt grundlag til at se de sidste virkninger af det, der ligger i forliget, der trådte i kraft her i sommer. På et eller andet tidspunkt skal vi have kigget på det, det kan jeg kun sige, men jeg kan ikke på nuværende tidspunkt sige noget om hvornår.

Grænsen på de 55 pct. er ikke noget, vi har aftalt i forliget.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Så er det hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

Det er helt afgørende for Det Konservative Folkeparti, at aktiveringstilbud tager udgangspunkt i den enkelte arbejdssøgendes egen situation. Lige så afgørende er det, at enhver aktivering har det klare sigte at skaffe den ledige i job så direkte og hurtigt som muligt.

Som reglerne var tidligere, levede arbejdsformidlingen desværre ikke op til disse værdier. Det var jo alt for ofte, at vi hørte om ledige, som var blevet sat i aktiveringsprojekter, der var helt uden mening og helt uden noget som helst jobperspektiv. Det var i virkeligheden først og fremmest mangel på respekt for den lediges situation og for den ledige selv, men det var også ud fra en samfundsmæssig betragtning et spild af ressourcer.

Derfor ønskede vi Konservative ikke mindst et opgør med den såkaldte 75-pct.-regel, der jo var et kvantitativt krav om aktivering i mindst 75 pct. af tiden i aktivperioden. I stedet skulle aktivering sættes i gang ud fra en kvalitativ vurdering af, hvordan den ledige bedst og hurtigst kunne komme i arbejde igen.

Netop de synspunkter er jo bærende i den arbejdsmarkedsreform, »Flere i arbejde«, som et stort flertal her i Folketinget vedtog for 1 år siden eller i hvert fald blev enige om for 1 år siden og derefter har implementeret i lovgivningen. 75 pct.-kravet er ophævet, og det er et centralt element i reformen »Flere i arbejde«, at man skal tage udgangspunkt i den enkelte lediges egen situation.

Nu er reformen så godt på vej til at blive udmøntet, men det er selvfølgelig vigtigt, som flere også har været inde på, at vi er opmærksomme på, at der kan være forskel på den tekst, der står på papiret i den lov, som vi har vedtaget, og så

virkeligheden, som nogle gange godt kan se anderledes ud, hvis ikke vi gør en effektiv indsats for at sikre en grundig opfølgning på tingene.

Der er jo stadig væk tale om en ganske ny lovgivning, der indebærer omfattende forandringer i arbejdsformidlingen og i kommunerne. Men jeg vi da gerne understrege, at det er mit indtryk, at det generelt går ganske godt med implementeringen af reformen.

På den anden side er der jo, som også flere har været inde på under debatten i dag, fra tid til anden eksempler på, at det nogle steder eller i nogle situationer kan gøres bedre. Det er kun godt, at eksemplerne kommer frem, for så bliver det synligt, hvor der skal ske forbedringer. Og så må vi naturligvis også forvente, at der rundtomkring bliver taget fat på at løse de problemer, der bliver påpeget.

Kl. 18.25

I tilknytning til målsætningen om en bedre og mere meningsfuld aktivering er også målsætningen om at få flere aktører på banen, der kan bidrage til aktivering og til at få de arbejdssøgende i job. Det er vigtigt, at vi har konkurrence om, hvem der er bedst til at få de arbejdssøgende i beskæftigelse. Her gælder det ikke mindst om, at der også bliver plads til nye og mindre aktører. Det vil vi fra konservativ side følge op på løbende. Udvikling og kreativitet opnås jo netop ofte på mange områder gennem det, at der kommer nogle nye til. Og så giver de private aktører og andre alternative aktører også mulighed for en specialisering, der kan gøre kvaliteten bedre. Men der skal selvfølgelig samtidig holdes øje med, om kvaliteten er i orden.

Det gælder generelt, at i valget af aktiveringsredskab, må ledetråden være, at de arbejdssøgende skal så hurtigt og så direkte i arbejde som muligt, og her har privat jobtræning jo vist sig at være det mest effektive. Men det udelukker naturligvis på ingen måde andre instrumenter.

Næste skridt bliver så, at vi skal gennemføre en styrkelse af hele forvaltningen af det her område. Her ønsker Det Konservative Folkeparti et enstrengt system for Arbejdsformidlingen, så de ledige som udgangspunkt alle henvender sig samme sted, når de bliver arbejdsløse. Men det er i øvrigt en sag for sig selv, som vi nok i den kommende tid kommer til at debattere en hel del.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg er jo ikke dybt overrasket over, at Det Konservative Folkeparti som en del af regeringen og forligskredsen støtter reformen, men jeg kunne alligevel godt tænke mig at høre hr. Lars Barfoed give et bud på principperne omkring de andre aktører. Det kan i princippet være godt. Men vi kan nu allerede så kort tid efter implementeringen af arbejdsmarkedsreformen se, at der er en hel del andre aktører, som har etableret sig, fordi der er en forretning i det, og de er ikke underlagt den samme kontrol som andre. Eksempelvis er det sådan, at der ikke er nogen grænse for, hvor lang tid der må gå, fra f.eks. en arbejdsløs uheldigvis udebliver fra en samtale eller glemmer det eller lignende, til aktøren indberetter det til AF; som så i øvrigt også kan bruge mellem 7 og 17 dage, inden man giver besked til a-kassen. Det har det resultat, at den stakkels arbejdsløse, som har forbrudt sig mod en mødedato, kan risikere at miste dagpenge op til 3-4 uger.

Mener Det Konservative Folkeparti, at det er i orden – det er bare en naturlig følge af, at andre aktører også er kommet ind på markedet – eller vil Det Konservative Folkeparti være med til at stramme reglerne op, så det ikke bliver de arbejdsløse, der bliver straffet for den sendrægtighed, der er kommet ind i systemet, fordi der nu er kommet flere led?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det Konservative Folkeparti er klart tilhænger af, at vi får flere private og flere alternative aktører i det hele taget på banen i den her forbindelse. Det er jo ikke ensbetydende med, at det ikke kan give problemer. Det tror jeg da bestemt det kan, og det gør det også.

Jeg ser to sæt af problemer: De problemer, som hr. Ole Sohn nævner, med for dårlig kvalitet hos nogle af de private aktører. Men der er også det problem nogle steder, som jeg hører det, at de private aktører har svært ved at komme til, altså at det er svært at få de nye innovative aktører til at komme ind på linje med de store og mere veletablerede aktører. Det er jo også vigtigt, at der bliver en større mangfoldighed.

Men det er vel ikke så underligt, at der, når vi gennemfører noget nyt, i en overgangsfase er problemer. Men naturligvis skal det ikke være sådan, at de arbejdsløse straffes for sendrægtighed hos en privat aktør. Det er jeg helt enig i.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er ikke specielt anbefalelsesværdigt ikke at være i et forlig, men det er da rart at konstatere, at selv om man ikke er med i et forlig, kan den kritik og de initiativer, man rejser, være inspiration til, at man kan få forligskredsen til at samles og gøre noget ved det. Der håber jeg også, at Det Konservative Folkeparti vil være med omkring de problemer, der er med andre aktører.

Kl. 18.30

Jeg synes også lige, jeg har behov for at få Det Konservative Folkepartis bud på, om det er en aftale i forligskredsen, eller om hr. Lars Barfoed er enig med hr. Bent Bøgsted og hr. Bjarne Laustsen i, at denne her grænse på de 55 pct. af midlerne, der må bruges til uddannelsesaktiviteter i regionerne, ikke er noget, der er aftalt i forligskredsen. Er det noget, hr. Bjarne Laustsen kan bekræfte og i givet fald, hvor er beslutningen så truffet?

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Lars Barfoed – det var vist også til hr. Lars Barfoed, spørgsmålet var stillet.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Ja, nu fik hr. Ole Sohn vist spurgt, om jeg kunne bekræfte, at hr. Bjarne Laustsen kunne bekræfte det, og det skal jeg ikke kunne sige.

Men jeg vil gerne for mit eget vedkommende sige, at jeg er fuldstændig enig med beskæftigelsesministeren i den linje, som ministeren har lagt i den forbindelse. Jeg synes, det er helt i overensstemmelse med ønsket om, at vi skal finde den mest effektive måde at få de ledige i arbejde på. Der skal vi passe på, at vi ikke bruger aktiveringsinstrumenter, hvor der er for meget dødvægt, altså at vi ikke bruger ressourcer på uddannelse, hvor vi bedre kan bruge ressourcerne på noget andet. Så på den måde synes jeg, at det er helt i overensstemmelse med den aftale, vi har.

Må jeg så ikke lige sige yderligere omkring det med private aktører, hvad jeg ikke fik sagt før, at jeg synes, det er lidt forkert, når hr. Ole Sohn sådan bebrejdende siger, at der er nogle af disse private aktører, som er gået ind i arbejdet for at tjene penge på det. For det synes jeg da er hæderligt nok. Det er jo folk, som har det som deres arbejde at skaffe folk i arbejde. Jeg går også ud fra, at de, som er ansat i arbejdsformidlingen, passer deres job for at tjene en løn og

leve af den, og derfor er det jo hæderligt nok, at man som privat aktør vil tjene penge på det.

Men det er klart, at der skal være en kontrol med, om kvaliteten er i orden, og det vil jeg gerne give tilsagn om at vi fra konservativ side også vil følge op på. Vi har da ingen interesse i dårlig aktivering. Vi har kun interesse i, at der er en god og effektiv aktivering.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Ole Sohn for en kort bemærkning, og det er den tredje og sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg indrømmer, at dagene bliver lange, og derfor kan det måske godt svipse lidt med, hvem man henvender sig til, men jeg vil gerne spørge hr. Lars Barfoed om det her med de 55 pct. Nu kan jeg forstå, at det er ikke i forligskredsen, men er Det Konservative Folkeparti enig i det?

Jeg troede sådan set, at Det Konservative Folkeparti havde den opfattelse, at det var de regionale arbejdsmarkedsråd, der ligesom skulle have frit værktøjsvalg til at tilrettelægge arbejdsmarkedspolitikken ud fra de regionale behov. Det er vel derfor, vi har arbejdsmarkedsrådene.

Derfor kan jeg ikke helt forstå, hvordan Det Konservative Folkeparti kan mene, at det er rimeligt, at man har en central beslutning, som så ikke er truffet i forligskredsen, men et andet sted, som overruler arbejdsmarkedsrådene. Det hæmmer jo den kreativitet.

Det kunne jo være, at der i ét arbejdsmarkedsråd er behov for et markant uddannelsesløft og knap så meget i et andet, og derfor er spørgsmålet: Hvorfor ikke overlade det til arbejdsmarkedsrådet at foretage den faglige vurdering af, hvad der er behov for i forhold til at opkvalificere de arbejdsløse?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes altså, det er fornuftigt, at vi i et trods alt lille land som Danmark med kun 5 millioner indbyggere, et land, som også er rimelig over-skueligt rent geografisk, har mulighed for på nogle områder på landsplan at koordinere den arbejdsmarkedspolitik, vi fører, og også lægge nogle prioriteringer ind i arbejdsmarkedspolitikken nationalt. Det hindrer jo ikke de regionale arbejdsmarkedsråd i på en lang række områder inden for de rammer at udstikke en kurs og prioritere osv.

Men når vi nu skal have en så virksomhedsrettet formidling som muligt, er det også fornuftigt nok, at man nationalt, det vil sige fra ministerens side, lægger nogle målsætninger ind, akkurat som den tidligere regering jo budgetterede med. Det var godt nok en lavere uddannelsesaktivitet, som den tidligere regering budgetterede med, det var kun 50 pct., man lagde ind som et loft, men det var egentlig ud fra de samme intentioner som den nuværende regering: At man så direkte som muligt skulle fokusere på, at folk skulle have privat jobtræning.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Anders Samuelsen i ordførerrækken.

Anders Samuelsen (RV):

Det Radikale Venstre har gennem årene deltaget i mange, mange reformer på arbejdsmarkedet og også inden for socialpolitikken.

Kl. 18.35

Problemstillingen omkring den aktive social- og arbejdsmarkedspolitik, selve ideen om at have fokus på den aktive del tror jeg nok, at man kan give forhenværende socialminister Aase Olesen og nuværende medlem af Europa-Parlamentet Lone Dybkjær en meget stor del af æren for. Det var de to, som sammen lancerede ideen om den aktive socialpolitik.

Fundamentet for at lancere den her idé synes jeg er kernesund og har også utrolig meget for sig også i dag. Det var at sige til folk, at det er bedre at komme i gang og få noget at rive i end at gå og – for at sige det ligeud – forsumpe på en ledighedsydelse.

Der er et andet element, som også er utrolig væsentligt for mig i den her sammenhæng, og som også spiller direkte ind i forhold til det her, og det er, at det er uomtvisteligt, at hvis vi fjernede kravet om aktivering fra den ene dag til den anden, så ville det primært gå ud over de svageste ledige, fordi det ville være de svageste ledige, som i denne sammenhæng ville komme bagest i rækken. Man ville tage sig af dem, som var gode til at råbe højt, dem, der var gode til at stille krav, og derfor er aktiveringspligten lige så meget en aktiveringsret i Det Radikale Venstres øjne.

Jeg har selv personlige erfaringer fra min tid på Castberggård Højskole for døve og hørehæmmede, fra da jeg stod for en række af arbejdsmarkedsprojekterne dernede. En meget udsat gruppe, nemlig døve og hørehæmmede, havde endog meget vanskeligt ved at finde fod-

fæste på arbejdsmarkedet. Men da vi gik i gang med at lave arbejdsmarkedsprojekter for den gruppe, fik vi nogle fantastiske resultater.

Jeg må sige, at det stadig væk forbløffer mig, at man bliver ved med at have nogle resultater, der ligger på omkring 70 pct., som man faktisk får i beskæftigelse. Så god aktivering har også den effekt, som vi alle sammen efterspørger, nemlig at folk kommer i arbejde.

Det er klart, at der kan findes eksempler på dårlig aktivering, og der kan også findes eksempler på god aktivering, som ikke fører til arbejde. Og så må man selvfølgelig kigge på sagerne med nye øjne.

Men målet er at få folk i arbejde, og det afgørende er selvfølgelig, at den aktivering, som vi tilbyder, og som den ledige efter den nyeste reform har mulighed for selv aktivt at opøge via andre og alternative aktører, faktisk får folk i arbejde, altså giver arbejde.

Vi står over for en strukturreform, som oplagt vil spille ind på det her system, og hvor der også vil være nogle følgevirkninger, afhængig af hvor man vælger at lægge et eventuelt enstrengt system. Om det bliver i kommunalt regi eller på regionalt eller statsligt niveau, vil det selvfølgelig endnu en gang spille ind på de muligheder, de ledige har for at få en målrettet og god aktivering.

Vi mener fra Det Radikale Venstres side, at det har været et afgørende og rigtigt træk i endnu højere grad at åbne op for andre aktører på det her område. Der vil være brodne kar. De skal læsses ud så hurtigt som overhovedet muligt, det kan kun gå for langsomt. Men der vil man også komme til at opleve nye og alternative veje til at sikre folk et meningsfuldt stykke arbejde, veje, som vi ikke i det tidligere system kunne inspireres til at levere.

Men omvendt skal man heller ikke være blind for, at det traditionelle system oplagt giver forskellige bud. Også selv om det ligger i formelt set det samme system, vil der være meget stor forskel fra Hirtshals til Odense til København, og der vil være mulighed for gensidig inspiration, som man selvfølgelig skal deltage i, og som skal komme den ledige til gavn.

I forhold til muligheden for at nå frem til det afgørende mål, nemlig at få folk i arbejde, må det være oplagt endnu en gang at bringe en skattereform på banen. Hvis vi får lavet en skattereform, vil det jo åbne op for nye jobmuligheder. Hvis vi får sat skatten på arbejde ned til f.eks. de 42 pct., som Det Radikale Venstre har

foreslået, i stedet for en marginalskat på 53, vil man i stedet for at skulle tjene 900 kr. for at kunne give en håndværker 100 kr. i hånden kunne flytte det ned til, at man kun skal tjene 350 kr. for at kunne give ham den samme hundredkrone-seddel i hånden. Og det vil helt oplagt give en større efterspørgsel på f.eks. håndens arbejde.

Helt banalt vil det være sådan, at jeg i hvert fald ikke længere vil blive forpligtet af min kone til sammen med hende at svinge en malerpensel hjemme i vores hus, hvis vi får flyttet det så markant, at det alt andet lige bliver en tredjedel billigere at skaffe sig nogle faglærte arbejdere til at udføre det, der burde udføres af faglærte arbejdere og ikke af sådan en amatør som undertegnede.

Det ville give arbejdspladser, det ville i bund og grund mindske behovet for aktivering. Eller også skulle man sige, at man så kunne fokusere kræfterne endnu mere på at få effektiv aktivering.

Kl. 18.40

Derfor skal opfordringen fra Det Radikale Venstres side også i denne her sammenhæng være, at vi får endnu mere fokus på at få lavet en skattereform, at vi får sat skatten på arbejde markant ned, samtidig med at vi dagligt følger op i forhold til dårlige eksempler på aktivering og får dem konverteret til gode eksempler på aktivering.

Søren Søndergaard (EL):

Da jeg hørte på hr. Anders Samuelsens redegørelse for De Radikales skatteudspil, kom jeg til at tænke på det der hokuspokusaktiveringsprojekt oppe i Hirtshals. Jeg ved ikke hvorfor, men det må være et eller andet, der skete oppe i mit hoved.

Men derudover vil jeg sige, at beskæftigelsesministeren i Politiken den 8. september efterlyste en saglig debat om aktiveringspolitikken. Og det er vi jo altid klar til – en saglig debat. Lad mig derfor starte med at anholde en af ministerens påstande i den omtalte artikel, som jeg citerer. Citat: »Målet med beskæftigelsespolitikken er at finde den hurtigste og mest direkte vej til et job for de ledige. Det mål har alle Folketingets partier med undtagelse af SF og Enhedslisten tilsluttet sig.«

Forkert, minister. Det er altså forkert. Enhedslisten går hundrede procent ind for målet om at finde den hurtigste og mest direkte vej til et job for de ledige. Til gengæld vil vi godt sætte spørgsmålstegn ved, om folketingsflertallets så-

kaldte beskæftigelsespolitik har det mål, i hvert fald hvis man forstår ordet job som et arbejde, hvor man får løn, har ferie, har genoptjeningsret til dagpenge osv.

Lad os tage et konkret eksempel: en artikel i Fredericia Dagblad den 11. december, som omtaler Fredericia Kommunes seneste beskæftigelsespolitik. I løbet af foråret etablerer kommunen en helt ny virksomhed, virksomheden Fredericia. Den nye virksomhed får råderum over 5.000 m², og der bliver plads til mellem 100 og 150 arbejdsløse i produktionsafdelingen. Virksomheden Fredericias nye drifts- og produktionschef bliver Poul Dauer, som siger: Vi vil typisk kunne tilbyde vores medarbejdere forskellige montageopgaver. Men vi har f.eks. også mulighed for at tilbyde ansættelse i en systue, i en håndværks- og serviceafdeling samt i vores kantine.

Det lyder jo næsten for godt til at være sandt. Her har vi altså en kommune, der virkelig vil gøre noget ved arbejdsløsheden. Den vil simpelt hen ansætte 100-150 arbejdsløse i forskellige job. Der er altså bare en finte ved solstrålehistorien, og det er, at der ikke er tale om ordinære job. Der er tale om arbejde, der skal udføres af kontanthjælpsmodtagere, uden at de får andet end kontanthjælpen for det. Og her har vi en af forklaringerne på, at der mangler ordinære job i Danmark. De er besat med en noget billigere arbejdskraft, nemlig med aktiverede på kontanthjælp eller på dagpenge.

Aktiveringen i sig selv er jo heller ikke noget helt billig forretning. I 2002 blev der brugt 2,5 mia. kr. på aktivering af dagpengemodtagere og 1,7 mia. kr. på aktivering af kontanthjælpsmodtagere, hvoraf kommunerne betalte halvdelen. Lidt over 80.000 fuldtidspersoner var omfattet af aktivering, og selv om niveaulet er faldet i 2003, så er der tale om en omfattende industri.

I Enhedslisten er vi tilhængere af, at stat og kommune giver tilbud til arbejdsløse om uddannelse og tilbud om hjælp til at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Men alt for mange kroner bliver brugt på det, vi betegner som håbløs aktivering, hvor arbejdsløse igen og igen tvinges ind på kend dig selv-kurser og lignende, og igen nem virksomhedspraktik i de kommunale produktionshuse ser vi misbrug af aktiverede som billig arbejdskraft.

Løsningen på det her er todelt. For det første kan de håbløse kurser enkelt undgås ved at tage ordet *tilbud* alvorligt. I dag er det jo sådanne sicilianske tilbud, hvor der ikke rigtig er nogen mulighed for at sige nej. Men hvis de arbejdsløse får

ret til at vælge at sige ja eller nej, så er det den bedste garanti for, at de relevante tilbud bliver valgt til, og at de håbløse tilbud bliver valgt fra.

For det andet er det muligt at erstatte aktive-ringsjob med rigtige job, ikke mindst inden for den offentlige service, uden at det koster særlig meget. Det har vi bl.a. lagt forslag frem om til finansloven, som vi skal behandle i morgen. Det vil sikre de arbejdsløse en normal løn. Det vil forbedre arbejdsforholdene for de allerede ansatte, og det vil også betyde en bedre service for de ældre, de unge, børnefamilierne og de syge, som lider under, at der er for mange opgaver til de kommunale og statsligt ansatte, som er.

Derfor er vores konklusion, at mulighederne for at ændre aktiveringssystemet er til stede, men det kræver, at der også er en vilje.

Kl. 18.45

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Kristendemokraterne vedgår sig selvfølgelig, at vi er en del af aftalen om »Flere i arbejde«. For Kristendemokraterne er det vigtigt, at personer, der bliver ledige, får den nødvendige hjælp til at komme tilbage i beskæftigelse. Det er vigtigt, at aktiveringen, der bliver givet, afpasses den enkelte lediges behov.

Med aftalen »Flere i arbejde« sker der en række forbedringer på aktiveringsområdet. Kristendemokraterne finder det positivt, at en meningsløs aktivering, der bliver gennemført som følge af kravet om aktivering i mindst 75 pct. af tiden, bliver afløst af minimumskrav. Som følge af kravet om aktivering 75 pct. af tiden har der været gennemført mange nytteløse aktiveringstiltag, som ikke har forbedret beskæftigelsen for de ledige.

Det er også positivt, at der gøres en særlig indsats for personer, der er opsagt, men ikke fratrådt, i forbindelse med større afskedigelser. Her kan arbejdsformidlingen yde et tilskud til opkvalificering i opsigelsesperioden.

Vi finder det også positivt, at det gøres lettere for de svage ledige at komme ind på arbejdsmarkedet. Hvis der er behov for uddannelse, for at den ledige kan bestride et konkret job, kan AF og kommunerne give tilskud til oplæring og opkvalificerende forløb.

Antallet af korte vejlednings- og afklaringsforløb samt jobsøgningskurser er steget efter den nye arbejdsmarkedsreform. Det er udmærkede redskaber, men i en periode med stigende ledighed må redskaberne suppleres med mere opkvalificering og uddannelse af de ledige.

Når en større del af ledigheden bliver konjunkturbetinget, bliver det vanskeligere for de ledige at finde job. Ledigheden kan ikke bare nedbringes ved, at de ledige tager sig sammen til at finde et job. Derfor er det vigtigt, at de ledige bliver opkvalificeret til at kunne bestride de typer job, der er stillinger til.

I oktober 2003 blev der aktiveret 34.000 personer, hvilket er et fald på 10.000 personer i forhold til samme tidspunkt sidste år. Dette skal ses på baggrund af den stigende ledighed i perioden.

Jeg vil gerne være med til at se på, hvordan vi kan målrette aktiveringsredskabet i forhold til de beskæftigelsesmæssige problemer, vi står over for i dag. Med en stigende ledighed er der behov for at opprioritere de direkte opkvalificerende forløb i aktiveringsindsatsen. Vi må sikre, at aktiveringsindsatsen øges, så flere ledige kan komme i arbejde.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I lyset af den fremførte kritik af aktiveringskurser hos andre aktører har jeg bedt Arbejdsmarkedsstyrelsen om at understrege over for arbejdsformidlingen, at aktivering skal rettes mod job, og at arbejdsformidlingen kun bør samarbejde med virksomheder og uddannelsesinstitutioner, der lever op til dette krav.

Det er meldt ud til de enkelte regioner, at AF skal reagere aktivt og effektivt, såfremt det konstateres, at der er problemer hos konkrete aktører. Det er helt afgørende, at den enkelte oplever en kvalificeret, målrettet og individuelt tilpasset indsats.

Såfremt arbejdsformidlingen bliver opmærksom på, at nogle aktører ikke lever op til de indgåede aftaler i forhold til de ledige, vil arbejdsformidlingen gribe ind og sørge for, at aktøren justerer indsatsen, og viser det sig ikke muligt, må arbejdsformidlingen afbryde samarbejdet.

AF-regionerne er blevet bedt om at tage kontakt til de leverandører, der er indgået aftale med. Det skal gøres for at sikre en forventningsafstemning med leverandørerne om krav til kvalitet og perspektiv i beskæftigelsesindsatsen.

Arbejdsmarkedsstyrelsen vil følge inddragelsen af andre aktører tæt og i særlige sager. Hvor en anden aktør åbenlyst forekommer ikke at leve op til kravene om en målrettet og kvalificeret indsats, vil Arbejdsmarkedsstyrelsen bede den pågældende region belyse sagen og iværksætte de fornødne initiativer. Arbejdsmarkeds-

styrelsen er desuden i gang med at iværksætte en ekstern evaluering af erfaringerne med inddragelse af andre aktører.

Kl. 18.50

Arbejdsformidlingen følger op på de indgåede aftaler og foretager en systematisk kvalitetskontrol, bl.a. gennem deltagerevalueringer, hvor de ledige evaluerer indhold og udbytte. Der foregår effektevalueringer, opfølgingsmøder med leverandørerne, hvor indhold og kvalitet drøftes, og uanmeldte besøg med kvalitetskontrol, herunder samtaler med den ledige, og man afregner efter resultater – aktørerne aflønnes efter evnen til at få de ledige i job. Endelig fungerer det etablerede klagesystem også som en kvalitetskontrol. Konkrete klager fra ledige kan give anledning til at justere indhold og procedurer.

Det er jo helt afgørende, at de ledige oplever en kvalificeret, målrettet og individuelt tilpasset indsats, også hos private kursusvirksomheder. Vi skal ikke anvende skatteydernes penge på kurser, der ikke flytter de ledige nærmere et arbejde, og ledige skal ikke udsættes for uværdig behandling. Vi skal tilbyde ledige en indsats, der sigter på at bringe den enkelte hurtigt og direkte i arbejde. Vi skal derudover sikre, at de ledige modtager en kvalificeret, ordentlig og værdig behandling.

Med »Flere i arbejde« varetager andre aktører en større del af beskæftigelsesindsatsen, og her bærer også det offentlige et stort ansvar for at følge udviklingen tæt og for at sikre, at der gennemføres en effektiv, målrettet og kvalificeret indsats i overensstemmelse med lovgivningen.

Så er der blevet rejst et spørgsmål om en forkert praksis i Vestsjælland. Arbejdsmarkedsstyrelsens foreløbige undersøgelser tyder på, at AF Vestsjælland ikke har anvendt de korrekte indberetningsprocedurer, og det er der nu taget hånd om.

Jeg vil godt sige, at Fagbladet har søndag og mandag kørt en historie om, at ledige i AF Vestsjælland snydes for dagpenge mellem 5 og 17 dage, fordi der er smøl med indberetninger for manglende fremmøde hos andre aktører. Der nævnes endvidere forsikede Amandaindstigninger, som har givet anledning til, at enkelte ledige har gået længere tid uden dagpenge. Det er Arbejdsmarkedsstyrelsens opfattelse, at det reelle problem i sagen ikke er taget op i Fagbladet, nemlig at regionen har foretaget forkerte indberetninger til a-kassen.

Her vil jeg godt understrege et af de vigtige punkter, der er i »Flere i arbejde«, nemlig at an-

dre aktører ikke kan få overdraget myndighedsansvar i de her sager. Og eftersom en anden aktør ikke kan forpligte en ledig til at møde op, så burde AF ved modtagelse af den anden aktørs meddelelse om manglende fremmøde vurdere situationen og enten beslutte at indkalde den ledige skriftligt og personligt eller indberette til a-kassen med en kode, som lægger op til en generel rådighedsvurdering.

Hvis arbejdsformidlingen i Vestsjælland havde anvendt de rigtige indberetninger, havde de ledige ikke haft problemer med, at dagpengene blev standset i en periode mellem 5 og 17 dage.

Styrelsen vil informere AF-regionerne om de korrekte indberetningsprocedurer, herunder information om betydningen af rettidige indberetninger, så de ledige ikke mister dagpenge i flere dage som følge af administrative forhold i AF. Så hvis de pågældende ikke er indkaldt til et personligt møde på arbejdsformidlingen, mister de heller ikke dagpengeretten. Det håber jeg så at man vil efterleve i Vestsjællands Amt.

Så er der blevet rejst spørgsmålet om 50 mio. kr.-puljen. Til det kan jeg bare sige, at de jo ikke er blevet brugt, fordi AF-regionerne ikke har haft behov for det, fordi man har brugt de almindelige driftsmidler. Men i øvrigt kan AF-regionerne overføre deres mindreforbrug til næste år, dog maksimalt 15 pct. af deres samlede bevilgning.

Kl. 18.55

Så har der været rejst spørgsmålet om de lange diskussioner om 55 pct. til uddannelse. Der vil jeg så sige, at den tidligere regering for 2001 budgetterede med 50 pct. til uddannelse.

Men jeg vil godt komme med en rigtig solstrålehistorie fra Århusregionen. I Århusregionen iværksatte man i efteråret en intern kampagne med henblik på at få skabt flere arbejdspladser med løntilskud og samtidig opnå større grad af effektiv udnyttelse af regionens ressourcer. Projektet strakte sig over 9 uger fra den 1. september til den 31. oktober 2003.

AF Århus har nu fremsendt et notat om projektet og de effekter, der er opnået. Projektet er ved at blive evalueret af AF i Århus. Formålet med projektet var at få skaffet flere pladser med løntilskud, jobtræningspladser, og af resultatet fremgår det, at projektet blev en decideret succes.

Regionen præsterede at forøge antallet af virksomhedsbesøg markant gennem projektperioden, nemlig 2.500 virksomhedsbesøg kom i stand, hvoraf de 1.021 var førstegangsbesøg,

hvilket udgør en tredjedel af alle landets første-gangsbesøg. Antallet af private jobtræningspladser steg betydeligt i den pågældende periode, idet der blev skabt 364 nye pladser på blot 2 måneder; en markant stigning i forhold til de foregående måneder af året.

Emnet er blevet drøftet på AF-regionchefmødet den 20. november, hvor der var så stor interesse fra de øvrige regioners side for emnet, at materiale efterfølgende er rundsendt til videre inspiration i deres arbejde med at forøge antallet af pladser med løntilskud.

Jeg kan så i øvrigt oplyse, at regionerne til brug for kontraktforhandlingerne i år har indberettet, at det behov, de selv skønnede og gerne ville indgå kontrakt om, var ca. 50 pct.

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne takke både ordførerne og ministeren for debatten.

Jeg vil lige indledningsvis understrege, at ministerens solstrålehistorie illustrerer jo med al tydelighed problemet, for er det en solstrålehistorie, at et AF-kontor passer sit arbejde og tager ud og besøger virksomheder? Det er jo en del af deres arbejde. Det burde tværtimod sige os, at så er det alle de andre regioner, der skal have et slag over fingrene for ikke at passe deres arbejde. Det er jo klart, at AF-kontorerne for at kunne formidle et job skal ud og banke på døren. Og er der nogle, man ikke kan formidle ordinært arbejde til, skal man selvfølgelig sørge for at skabe nogle jobtræningspladser.

Jeg vil gerne kvittere for, at det er godt, at de gør det, men jeg vil da håbe, at ministeren så også vil sige til de andre amter: Pas jeres arbejde, det er det, I får jeres løn for.

Jeg vil også gerne takke ministeren for den klare udmelding, der kom om de aktuelle problemer i Vestsjællands Amt, for det, der for mig er det helt afgørende, er, at en arbejdsløs ikke mister penge som følge af, at systemet laver en fejl. Det kan jeg forstå bliver meddelt og rettet. Og jeg håber, at det både gælder i Vestsjællands Amt, og hvis det skulle forekomme – det ved jeg ikke om det gør – i andre amter.

Jeg vil godt sige til det med andre aktører, at jeg tror, vi må erkende, at en del af problemet skyldes, at AF-systemet godkender for mange, ikke for mange aktører – det gør de måske også – men for mange af deres projekter.

Jeg går ud fra, at andre aktører ikke kan lave et projekt, som ikke er godkendt af myndigheden. Derfor er det klart, at AF skal gribe ind,

hvis en anden aktør overskrider de aftaler, der er lavet. Men jeg tror også, at man måske skal kigge lidt selvkritisk på de kurser, som AF accepterer andre aktører iværksætter. Det tror jeg også kunne være med til at nedbringe antallet af sager i medierne om meningsløs aktivering.

Så kan jeg ikke undlade lige her afslutningsvis at sige til ministeren, at jeg er enig i, at der er meget få klager. Jeg ved ikke, om det er 100 klager, men der er meget få klager. Men jeg er ret overbevist om, at et af problemerne er, at det kun er toppen af isbjerget, der kommer frem. Sådan er det jo ofte. Det er sådan, at der er ikke mange arbejdsløse, der har lyst til at klage, når de gang på gang oplever eller hører og erfarer eksempler på, at man kan risikere at blive screenet ud. Specielt er det blevet meget populært blandt de nye aktører, for de skal jo tjene på det, så hvis der er nogle besværlige, skal de helst screenes af, og så bliver de sendt væk fra kurserne med attitudeproblemer og lignende som begrundelse.

KL 19.00

Det er jo ikke noget, der ligefrem opfordrer folk til at klage, hvis konsekvensen er, at de kan få at vide: Du har en forkert attitude, så derfor kan du ikke være her. Derfor tror jeg, det er et lidt mere grundlæggende problem, og jeg tror ikke, man kan tage det ringe antal klager som udtryk for, at ordningen er en fantastisk succes.

Jeg havde ikke forestillet mig – det erkender jeg – at forligspartierne tog hinanden om halsen og sagde: Vi erkender, at det er noget skidt, vi har lavet, og at det er skrevet i en forkert periode. Men har vi ikke fået andet ud af debatten, er der dog trods alt kommet det gode ud af den, at nogle af de konkrete problemer bliver der taget fat på, og det er da alt andet lige en god begyndelse. Men jeg kan garantere forsamlingen for, at hvis ikke de problemer er rettet op, inden vi når samlingens afslutning, ved vi alle sammen, at der kommer en ny samling og dermed også nye forespørgsler.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg går ud fra, at ministeren må have overhørt de spørgsmål, jeg stillede til ministeren.

Jeg fornemmede, at man svarede på spørgsmålet om de 50 pct. Det er meget interessant, at ministeren siger, at det faktisk er regionerne selv, der har sagt, at man kan nøjes med 50 pct. til næste år på uddannelsessiden, og det vil jeg godt have bekræftet af ministeren. Det er ret interes-

sant for os, for det er jo ikke et krav, vi har stillet i aftalen, og ministeren sagde i samrådet, at det ikke er noget krav, der er vokset hos ham, men noget, der er lavet i kontraktforhandlingen med Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Jeg havde et spørgsmål om det, som arbejdsgiverne har opgjort, nemlig at der er 9.000 ubesatte stillinger. Når man taler om den direkte vej i arbejde, troede jeg; vi kunne få en snak om det her i dag, og derfor nævnte jeg det. Hvad gør vi ved det? Det er da ganske u hensigtsmæssigt, at vi har et statsligt formidlingssystem, og at arbejdsgiverne siger, at der er 9.000 ubesatte stillinger. Hvad gør vi ved det?

Så spurgte jeg, om AF havde formået at bruge pengene. Nu er vi jo meget tæt på juleaften og lidt længere væk fra nytårsaften, men hvordan er forbruget i regionerne, når nu vi ved, at de arbejdsløse ikke har fået, hvad de skal have? Jeg spurgte også, om AF følger planen, sådan som de skal. Følger man op på cv, kontaktførelse, aktivering osv.? Vi har jo aftalt, at kontaktførelserne med intervaller osv. skal der følges op på.

Det sidste er ikke noget, jeg behøver at få svar på i dag, men noget af det, jeg synes vi skal drøfte. Jeg vil meget gerne opfordre regeringen til at indkalde til drøftelser i forligskredsen, hvis der foregår meningsløs aktivering eller andre ting, som man ikke er enig i, for så synes jeg, vi må have en drøftelse af det i forligskredsen.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil bare sige, at vi skal naturligvis se kritisk på alle aktiviteter, både i AF og hos andre aktører, og derfor skal vi følge området tæt. Det skylder vi skatteyderne, og det skylder vi de ledige.

Så vil jeg godt sige, at jeg er sådan set enig med hr. Ole Sohn i, at man nok ikke kan måle virkningen af ordningen på antallet af klager, der kommer frem. Man kan muligvis tage det som en indikation, men det er jo også derfor, vi foretager deltagerevalueringer i forbindelse med kurser for at sikre, at der hele tiden er en høj kvalitet og effektivitet i det, vi foretager os.

Så vil jeg gerne sige til hr. Bjarne Laustsen, at det, jeg sagde om de 50 pct., var de indmeldinger, vi fik til brug for kontraktforhandlingerne for 2004. Det er regionerne, som har meldt det ind.

Beskæftigelsespolitikens evige dilemma er at prøve at få matchet de ledige med de ledige stillinger, der findes. Jeg tror, de 9.000 ubesatte

stillinger var en månedsopgørelse, som arbejdsformidlingen har udarbejdet her i efteråret. Jeg kan ikke huske, hvad det var for en måned, men det er jo vores store opgave at sikre, at de ledige kommer i de stillinger, som er ubesatte.

Kl. 19.05

Må jeg så lige sige om de nye cv-samtaler og kontaktsamtaler med AF, at på grundlag af statistikkerne fra første til tredje kvartal skønner vi, at der i hele 2003 vil foregå følgende mængde samtaler i kontaktførelsen: 250.000 cv-samtaler hos AF og a-kasserne, 500.000 kontaktsamtaler i AF og 100.000 kontaktførelser hos en anden aktør. Det tyder jo meget godt på, at man er i god gænge med at implementere reformen »Flere i arbejde«.

For så vidt angår de uforbrugte midler, tror jeg, jeg må sende et skriftligt svar til hr. Bjarne Laustsen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil godt opholde mig lidt ved de 9.000 stillinger, for det er jo den svøbe, som hele tiden er i systemet. Vi kan diskutere, om det er job med støtte, eller det er jobtræning osv., men det er arbejdsgiverne selv, der har lavet den opgørelse af, at de har 9.000 job, der ikke er besat, og derfor er det jo interessant at spørge, hvis der også er uforbrugte midler i systemet: Hvorfor har man ikke været dygtigere til det i stedet for at lave begrænsninger? Hvad skal der til, for at vi kan få besat de stillinger, og hvorfor er man ikke helt målrettet gået i gang med at få besat de stillinger?

Derfor kom jeg faktisk med et forslag til de kære arbejdsgivere. Vi har alle sammen været interesseret i, at de arbejdsløse skulle lægge deres cv ind for at forbedre deres jobmuligheder, og hvis nu vi kunne få arbejdsgiverne til at lægge deres job ind i cv-banken, kunne vi jo matche de to ting. Så kunne vi nå til den situation, at vi stiller de arbejdsløse over for denne udfordring: Her er et job, tag det, ellers får du en karantæne. Det ville være ret interessant.

Jeg vil benytte mig af muligheden for, at vi kan følge op på »Flere i arbejde«, også mere konkret, og kigge på, hvad der er af uforbrugte midler. Der er bestemte regler for overførsel af uforbrugte midler fra det ene år til det andet, og især den pulje på 50 mio. kr., som der faktisk ikke er blevet brugt noget af, fordi bekendtgørelsen var udformet forkert, håber jeg vi kan få en snak om til næste år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse finde sted i morgen, torsdag den 18. december 2003.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Grete Schødts):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 18. december 2003, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.08
